

ÖRNEK 1:

Üç basamaklı 4AB sayısı, iki basamaklı BA sayısının 13 katından 7 fazladır.

Buna göre, BA sayısı kaçtır?

- A) 19   B) 25   C) 27
D) 29   E) 32
(ÖSS - 1999)

ÇÖZÜM 1:

Verilenleri işleme dönüştürelim,

$$(4AB) = 13(BA) + 7$$

$$\Rightarrow 400 + 10A + B = 13(10B + A) + 7$$

$$\Rightarrow 400 + 10A + B = 130B + 13A + 7$$

$$\Rightarrow 393 = 129B + 3A$$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 3 & 2 \end{array}$$

bulunur. Buradan da

$$(BA) = 32 \text{ çıkar.}$$

Yanıt: E

ÖRNEK 2:

Dört basamaklı ABCD sayısı, üç basamaklı ABC sayısına bölündüğünde bölüm ile kalanın toplamı 18 olduğuna göre, D rakamı kaçtır?

- A) 4   B) 5   C) 6
D) 7   E) 8
(ÖSS - 1999)

ÇÖZÜM 2 :

Verilenleri işleme dönüştürsek

$$\begin{array}{r|l} ABCD & ABC \\ \hline - & \text{bölüm} \\ \hline & \text{kalan} \end{array}$$

şimdi işlemi adım adım yapalım.

$$\begin{array}{r|l} \overbrace{ABCD} & \overbrace{ABC} \\ \hline - \overbrace{ABC} & 10 \\ \hline & 000D \end{array}$$

NOT : Basamak indirdiğimizde bu sayıda bölen sayı yoksa bölüme "0" konur.

Bu durumda bölüm 10 kalan "D" dir.

$$\text{Bölüm} + \text{Kalan} = 18 \text{ verildiği için } D = 8 \text{ bulunur.}$$

Yanıt: E

ÖRNEK 3:

Toplamları 77 olan iki sayıdan birinin 3 katı, öbürünün 4 katına eşittir.

Bu sayılardan küçük olanı kaçtır?

- A) 33   B) 30   C) 27
D) 24   E) 22

(ÖSS - 1999)

ÇÖZÜM 3:

a ve b sayıları için;

$a + b = 77$ ve $3a = 4b$ eşitlikleri verilmiştir.

$3a = 4b$ ise $a = 4k$, $b = 3k$ dır.

$4k + 3k = 77$ ise $k = 11$

küçük sayı $\rightarrow b = 3k = 3 \cdot 11 = 33$ çıkar.

Yanıt: A

ÖRNEK 4:

a, b, c pozitif tamsayılar ve

$a \cdot b = 4$

$a \cdot c = 12$

olduğuna göre, $a + b + c$ toplamının en küçük değeri kaçtır?

- A) 6   B) 8   C) 10
D) 12   E) 17

(ÖSS - 1999)

ÇÖZÜM 4:

Verilen eşitlikleri taraf tarafa bölelim.

$$\frac{a \cdot b = 4}{a \cdot c = 12} \Rightarrow \frac{b}{c} = \frac{4^1}{12^3}$$

Buradan;

b'nin en küçük değeri 1, c'nin en küçük değeri 3 ve eşitlikleri sağlayan a değeri de 4 çıkar.

$a + b + c = 4 + 1 + 3 = 8$ dir.

Yanıt: B

ÖRNEK 5:

a, b, c pozitif gerçel (reel) sayılar olmak üzere,

$$\frac{a+b}{c}$$

ifadesindeki her sayı 3 ile çarpılırsa aşağıdaki-lerden hangisi elde edilir?

- A) $\frac{3a+b}{c}$ B) $\frac{a+3b}{c}$ C) $\frac{a+b}{3c}$
D) $\frac{a+b}{c}$ E) $\frac{3a+3b}{c}$

(ÖSS - 1999)

ÇÖZÜM 5:

$$\frac{3a+3b}{3 \cdot c} = \frac{3(a+b)}{3 \cdot c} = \frac{a+b}{c}$$

elde edilir.

Yanıt: D

ÖRNEK 6:

Üç basamaklı 9KM sayısı iki basamaklı KM sayısının 31 katıdır.

Buna göre, K + M toplamı kaçtır?

- A) 2   B) 3   C) 5
D) 6   E) 9

(ÖSS - 2000)

ÇÖZÜM 6:

Soruyu işleme dönüştürürsek,

$$9KM = 31 \cdot (KM)$$

$$\Rightarrow 900 + 10K + M = 310K + 31M$$

$$\Rightarrow 900 = 300K + 30M \text{ olur.}$$

Eşitliği 30 ile sadeleştirirsek

$$30 = 10K + M \text{ elde edilir.}$$

KM sayısı 30 'dur.

$$K = 3$$

$$M = 0 \text{ ise}$$

$$K + M = 3 \text{ olur.}$$

Yanıt :B

ÖRNEK 7:

1, 3, 6, 7, 9 rakamlarını kullanarak yazılan, rakamları birbirinden farklı, beş basamaklı KMPTS sayısında $K + M = T + S$ dir.

Bu koşulları sağlayan kaç tane beş basamaklı KMPTS sayısı vardır?

- A) 8   B) 7   C) 6
D) 5   E) 4

(ÖSS - 2000)

ÇÖZÜM 7:

K	M	P	T	S
↓	↓	↓	↓	↓
1	9	6	3	7
1	9	6	7	3
9	1	6	3	7
9	1	6	7	3
3	7	6	1	9
3	7	6	9	1
7	3	6	9	1
7	3	6	1	9

şeklinde 8 farklı KMPTS beş basamaklı sayısı yazılabilir.

Yanıt : A

ÖRNEK 8:

Rakamları birbirinden farklı olan, üç basamaklı 3KM sayısı 3 ve 5 ile kalansız bölünebiliyor.

Buna göre K kaç farklı değer alabilir?

- A) 2   B) 3   C) 4
D) 5   E) 6

(ÖSS - 2000)

ÇÖZÜM 8:

3KM sayısı 5 ile kalansız bölündüğüne göre M rakamı 0 veya 5 olmalıdır. 3 ile bölünmesi için;

3K0	3K5
↓	↓
0	1
3	4
6	7
9	

K yerine 1, 4, 6, 7 ve 9 rakamları gelebilir.

Yanıt : D

ÖRNEK 9:

9! + 10! sayısı aşağıdakilerden hangisine tam olarak bölünemez?

- A) 15   B) 24   C) 26
D) 44   E) 72

(ÖSS - 2000)

ÇÖZÜM 9:

Verilen ifadeyi 9! parantezine alırsak;

$9!(1 + 10) = 9! \cdot 11$ olur ki bu da; 1 'den 9'a kadar olan sayma sayıları ile 11 'in çarpımı demektir.

Seçeneklere baktığımızda sadece "C" seçeneğindeki 26 sayısının çarpanlarından 13, (9!) . 11 çarpımının içinde yer almamaktadır.

Bu nedenle 9! + 10! sayısı 26 ile bölünemez.

Yanıt : C

ÖRNEK 10:

Toplamı 26 olan a ve b pozitif tamsayılarının en küçük ortak katı 105'tir.

Buna göre , |a – b| kaçtır?

- A) 12   B) 13   C) 14
D) 15   E) 16

(ÖSS - 2000)

ÇÖZÜM 10:

$a + b = 26$ ve $OKEK(a, b) = 105$ olduğuna göre a ile b sayılarının en az birinde 5 çarpanı olmak zorundadır. Toplam 26 olacağına göre bu koşullara uygun a ve b sayıları 5 ve 21 olmalıdır. Buna göre 5 ile 21 farkının mutlak değeri 16 olur.

Yanıt: E

ÖRNEK 11:

a bir tamsayı olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisinin sonucu kesinlikle çift sayıdır?

- A) $a - 1$ B) $a^2 + 1$ C) $a^2 + a$
D) $a^2 - 2a + 1$ E) a^3

(ÖSS - 2001)

ÇÖZÜM 11:

$A \in \mathbb{Z}$ olduğuna göre seçeneklere baktığımızda;

A) a çift ise $a - 1$ tek olur.

B) a çift ise $a^2 + 1$ tek olur.

C) $a^2 + a = a(a + 1)$

a tek ise $(a + 1)$ çift   a çift ise $(a + 1)$ tek
bir tek, bir çift sayının çarpımı daima çifttir.

Yanıt: C

ÖRNEK 12:

Rakamları birbirinden farklı beş basamaklı 28A9B sayısının 9 ile bölümünden kalan 7, aynı sayının 5 ile bölümünden kalan ise 1 dir.

$A \neq 0$ olduğuna göre, $A - B$ farkı kaçtır?

- A) 6   B) 5   C) 4
D) 3   E) 2

(ÖSS - 2001)

ÇÖZÜM 12:

5 ile bölümünden kalan 1 ise B rakamı 1 veya 6 olmalıdır.

$$\begin{array}{rcl} 28A91 & & 28A96 \\ 2 + 8 + 9 + 1 = 9k + 7 & & 2 + 8 + A + 9 + 6 = 9k + 7 \end{array}$$

$$13 + A = 9k$$

$$18a + A = 9k$$

ise $A = 5$ olmalı

$A \neq 0$ veya $A = 9$

Sayının rakamları farklı olacağından

$A = 9$ alınamaz. $A = 5$ iken $B = 1$ olur.

$A - B = 4$ bulunur.

Yanıt: C

ÖRNEK 13:

$$c > 0$$

$$\frac{c}{a} < 0$$

$$b \cdot a > 0$$

olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) $a + b > 0$ B) $b > 0$ C) $b > a$
D) $a > c$ E) $c > b$

(ÖSS - 2000)

ÇÖZÜM 13:

$$c > 0 \text{ iken } \frac{c}{a} < 0 \text{ ise } a < 0 \text{ olur.}$$

$$b \cdot a > 0 \text{ iken } a < 0 \text{ ise } b < 0 \text{ dır.}$$

Bu durumda $c > b$ daima doğrudur.

Yanıt : E

ÖRNEK 14:

$$0 < x < y$$

olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) $\frac{x-y}{y} < 0$ B) $\frac{y-x}{x} > 0$ C) $\frac{x-y}{x} < 1$
D) $\frac{x+y}{y} > 1$ E) $\frac{x+y}{x} < 1$

(ÖSS - 2001)

ÇÖZÜM 14:

E seçeneğine baktığımızda;

$$\frac{x+y}{x} = \frac{x}{x} + \frac{y}{x} \text{ şeklinde yazarsak}$$

$$= 1 + \frac{y}{x} \text{ elde ederiz.}$$

y, x den büyük ve pozitif olduğundan

$$\frac{y}{x} > 1 \text{ olur ki } \frac{x+y}{x} \text{ daima 1'den büyüktür.}$$

Yanıt: E

ÖRNEK 15:

8^4 doğal sayısı 4 tabanına göre yazıldığında, kaç basamaklı bir sayı elde edilir?

- A) 4   B) 5   C) 6
D) 7   E) 8

(ÖSS - 2001)

ÇÖZÜM 15:

$$8^4 = 2^{12} = 4^6 \text{ dir.}$$

4^6 sayısı 4 tabanında

$6 + 1 = 7$ basamaklı bir sayıdır.

Yanıt: D

ÖRNEK 16:

ABC üç basamaklı sayısı BC iki basamaklı sayısının 3 katından 8 fazladır.

A + B + C toplamının en küçük değeri kaçtır?

- A) 5   B) 8   C) 10
D) 11   E) 14

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 16:

Verilenleri işleme dönüştürürsek;

$$(ABC) = 3(BC) + 8$$

$$100A + 10B + C = 3(10B + C) + 8$$

$$100A - 20B - 2C = 8 \text{ elde ederiz.}$$

Eşitlikten $A = 1$ için $B = 4$, $C = 6$ ve

$A = 2$ için $B = 9$, $C = 6$ değerleri bulunur.

$A + B + C$ nin en küçük değeri

$$6 + 4 + 1 = 11 \text{ 'dir.}$$

Yanıt: D

ÖRNEK 17:

(ab3) üç basamaklı doğal sayısı

(ab) iki basamaklı doğal sayısından

831 fazla ise $a + b$ kaçtır?

- A) 11   B) 12   C) 13
D) 14   E) 15

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 17:

Verilenleri işleme dökersek,

$$(ab3) = (ab) + 831$$

$$100a + 10b + 3 = 10a + b + 831$$

$$90a + 9b = 828$$

Eşitliğin her iki tarafı 9'a bölünürse

$$10a + b = 92$$

O halde;

$$a = 9, b = 2 \text{ ve}$$

$$a + b = 9 + 2 = 11 \text{ 'dir.}$$

Yanıt: A

ÖRNEK 18:

$$\begin{array}{r} ab5 \\ \underline{\quad} \\ y \end{array} \quad \begin{array}{r} ab \\ \underline{\quad} \\ x \end{array}$$

Yukarıdaki bölme işlemine göre

$x + y$ toplamı kaçtır?

- A) 105   B) 75   C) 15
D) 6   E) 4

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 18:

İşlemi adım adım yapalım.

$$\begin{array}{r} ab5 \\ \underline{ab} \\ 005 \end{array} \quad \begin{array}{r} ab \\ \underline{10} \end{array}$$

Basamak indirdiğimizde bu sayıda bölen sayı yoksa bölüme "0" konur.

Bu durumda $x + y = 10 + 5 = 15$ tir.

Yanıt: C

ÖRNEK 19:

x, y, z, t birbirinden farklı çift rakamlar olmak üzere;

$x + y = z + t$ koşulunu sağlayan en büyük ve en küçük (xyzt) sayılarının farkı kaçtır?

- A) 2418   B) 4618   C) 5418
D) 5858   E) 7818

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 19:

0, 2, 4, 6, 8 çift rakamlarını kullanarak
 $x + y = z + t$ şeklinde yazılabilecek eşitlikler,
 $0 + 8 = 6 + 2$
 $6 + 0 = 4 + 2$
 $6 + 4 = 8 + 2$ 'dir.

Bu eşitlikleri kullanarak yazabileceğimiz en büyük xyzt sayısı 8264, en küçük xyzt sayısı da 2406 olacaktır.

Buradan da

$$\begin{array}{r} 8264 \\ - 2406 \\ \hline 5858 \end{array} \text{ elde edilir.}$$

Yanıt: D

ÖRNEK 20:

$a \neq b \neq c$ olmak üzere abc üç basamaklı bir sayıdır. a ve c'den biri asal ve toplamı 6'dır.

Bu koşulları sağlayan kaç tane 3 basamaklı sayı yazılabilir?

- A) 32   B) 24   C) 20
D) 16   E) 8

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 20:

a ve c birer rakam ve $a + c = 6$ 'dır. Biri asal olacak şekilde uygun a ve c sayılarını yazalım.

$$a + c = 6$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$4 \quad 2$$

$$3 \quad 3$$

$$1 \quad 5$$

$a \neq b \neq c$ olduğundan $a = c = 3$ değeri alınmaz.

O halde abc sayısı

$$4b2, 2b4, 1b5 \text{ ve } 5b1$$

gibi farklı şekillerde yazılabilir.

Her birinde b, 8 farklı değer alacağından

$$8 \cdot 4 = 32 \text{ elde edilir.}$$

Yanıt: A

ÖRNEK 21:

ABC, BBA ve CCB üç basamaklı birer sayıdır.

$$\begin{array}{r} A B C \\ B B A \\ + C C B \\ \hline 1 2 3 1 \end{array}$$

Yukarıdaki toplama işlemine göre $B-A$ farkı kaçtır?

- A) 1   B) 2   C) 3
D) 4   E) 5

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 21 :

A, B, C rakamları yüzler basamağında yer aldığı için "0" değerini alamazlar. Bu durumda $A + B + C = 11$ dir. O zaman onlar basamağında ki $2B + C$ ise "12" olmalıdır.

$$\begin{array}{r} 2B + C = 12 \\ -/ \quad A + B + C = 11 \\ \hline \end{array}$$

işlemlerini taraf tarafa çıkartırsak

$B - A = 1$ bulunur.

Yanıt: A

ÖRNEK 22:

AB ve C2 iki basamaklı birer sayı olmak üzere;

$$\begin{array}{r} A B \\ \times 4 \\ \hline C 2 \end{array}$$

Yukarıdaki çarpma işleminde A, B, C birer rakam olduğuna göre çarpımın alabileceği değerler toplamı kaçtır?

- A) 52   B) 72   C) 92
D) 144   E) 216

(Kavram Dershaneleri Sorusu)

ÇÖZÜM 22:

Verilen işlemde AB iki basamaklı sayısı 4 ile çarpıldığında C2 iki basamaklı sayısı oluşmuştur. Bu durumda AB sayısı 25'ten küçüktür.

O halde, çarpımda birler basmağı "2" olduğu için AB sayısı 13, 18, 23 olabilir. Buna göre,

$$\begin{array}{r} 13 \\ \times 4 \\ \hline 52 \end{array} \quad \begin{array}{r} 18 \\ \times 4 \\ \hline 72 \end{array} \quad \begin{array}{r} 23 \\ \times 4 \\ \hline 92 \end{array}$$

Çarpımlar toplamı : $52 + 72 + 92 = 216$ olur.

Yanıt: E